

Dr hab. n. med. Beata Januszko – Giergielewicz, prof. UMK
specjalistka chorób wewnętrznych, nefrologii,
transplantologii klinicznej

Bydgoszcz, 26.10.2021

Szanowna Pani Prezes

Iwona Mazur

Ogólnopolskie Stowarzyszenie

Osób Dializowanych

Gorąco popieram inicjatywę ustanowienia dnia 8 listopada OGÓLNOPOLSKIM DNIEM OSÓB DIALIZOWANYCH (ODOD) na pamiątkę pierwszego przeprowadzonego w Polsce zabiegu hemodializy.

Z danych za rok 2020 (Rejestr Polskiego Towarzystwa Nefrologicznego i dane konsultanta krajowego w dziedzinie nefrologii), na koniec tego roku dializowano łącznie w naszym kraju 19647 pacjentów, z czego 18847 metodą hemodializy, a 800 metodą dializy otrzewnowej.

Ta liczba chorych dializowanych z przewlekłą chorobą nerek (PChN) w stadium schyłkowym, wymagająca terapii nerkozastępczej, to tylko przysłowiowy „szczyt góry lodowej”, ujawniający zaawansowaną fazę cywilizacyjnego schorzenia, na które szacunkowo cierpi ok. 4,5 milionów Polaków. PChN ma skryty, często bezobjawowy przebieg. Diagnoza ta bywa niejednokrotnie całkowitym zaskoczeniem dla pacjenta podczas przypadkowych badań kontrolnych. Problemem jest też brak regularnych badań przesiewowych w polskiej populacji, choć w tej kwestii odnotowujemy obecnie pewien postęp, jak choćby bezpłatny Program Profilaktyczny 40+, uwzględniający w swoim zakresie również oznaczanie parametrów funkcji nerek. Warto w tym miejscu zauważyć, że wzrost liczby dializowanych w stacjach dializ następuje głównie w najstarszych grupach wiekowych. Z tego powodu należy ODOD postrzegać jako cenną inicjatywę, szerzącą w społeczeństwie wiedzę i świadomość o zagrożeniach, płynących z braku regularnej kontroli funkcji nerek i konsekwencji tego faktu, szczególnie dotkliwie dotyczących osoby w podeszłym wieku.

Ustanowienie ODOD postulują sami pacjenci dializowani, dla nich jest to bowiem możliwość wypowiedzi publicznej o bolączkach tej terapii. Istotna jest tu też możliwość dyskusji o metodach dializ, celem wyboru tej optymalnej dla pacjenta.

Dodatkowy aspekt ustanowienia ODOD to korzyści, płynące z możliwości prowadzenia szerszej debaty publicznej na temat przeprowadzenia transplantacji nerek u pacjenta z PChN i pozyskiwania w tym celu narządów od zmarłych i żywych dawców.

Jednak dla większości chorych z nieodwracanie uszkodzonymi nerkami i liczną współchorobowością dializoterapia pozostaje nadal jedyną możliwą metodą leczenia nerkozastępczego. Pacjenci ci z różnych przyczyn nie kwalifikują się do tego zabiegu. Przeszczepienie nerki w 2020 r. przeprowadzono tylko u 3,6 % populacji dializowanych w Polsce.

Wobec wymienionych powyżej argumentów, w mojej opinii naszym obowiązkiem jako zespołów medycznych, opiekujących się pacjentami dializowanymi, jest wspieranie wszystkich inicjatyw naszych chorych, tj. ODOD, bo w ten sposób wspieramy ich samych oraz ich proces leczniczy.

W dobie pandemii Covid-19 dyskusja ta jest tym cenniejsza, iż dotyczy szczególnie poszkodowanej przez nią populacji pacjentów. Ustanowienie ODOD właśnie w okresie pandemii Covid-19 może stać się wzmocnieniem sygnału, wysyłanego przez środowisko nefrologiczne, o szczególnej wrażliwości populacji ogólnej na zagrożenia cywilizacyjne, skutkujące rosnącym ryzykiem uszkodzenia nerek tj. cukrzyca, miażdżyca, nadciśnienie tętnicze, otyłość, jak również powikłania infekcyjne.

Dr hab. n. med. Beata Januszko-Giergielewicz, prof. UMK